

mange år til, at hjemmeværnet skal bestå og understøttes og være en meget væsentlig del af dansk forsvar, ganske som Forsvarskommissionen i sin tid anbefalede det. Det glæder Venstre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 92 stemmer (S, V, KF, DF, CD, RV, KRF, Mogens Andreasen (UP), Kim Behnke (UP) og Thorkild B. Fransgaard (UP)) mod 12 (SF og EL).

Anden næstformand (Henning Grove):

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af lovforslag nr. L 154: Forslag til lov om ændring af lov om udnyttelse af vedvarende energikilder m.v. (Solvarmeplicht i nybyggeri uden for fjernvarmeområderne m.v.).

Af miljø- og energiministeren (Svend Auken).
(Fremsat 1/2 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erik Mortensen (S):

Selv om solvarme næppe kan kaldes højteknologi inden for energiområdet, så må vi alligevel sige, at det selv på vore breddegrader altså er en energiform, som bør anvendes.

Teknologien er som sagt ret enkel, og virkningsgraden er nok heller ikke imponerende. Den kan forbedres, ingen tvivl om det. Men hvis man skal det, så kræves der jo nok en forsknings- og udviklingsindsats, og hvis det skal ske, så kræves det også, at der er marked for solvarmeanlæg.

Markedet findes, det ved vi jo, selv om det gennem de seneste år har været lidt vigende. Så derfor er der i sig selv en opgave i at få genetableret et sådant marked, dels for at understøtte en

fortsat udviklingsindsats på området, men selvfølgelig også, fordi solvarmen jo stadig væk er en god idé.

Med lov nr. L 154 skabes der altså mulighed for en fornyet indsats på området. Og så er det jo i øvrigt et lovforslag med en yderst realistisk indgangsvinkel, idet målgruppen her skal findes i områder, som ikke i forvejen er inden for et kollektivt forsyningsområde.

Samtidig er det også i lovforslaget klart præciseret, at der skal være en brugerøkonomi til stede, forstået på den måde, at der skal være tale om bygninger, som har et betragteligt forbrug af varmt vand, og her er jo primært tale om badevand. Og samtidig lægges der op til, at økonomien skal være så god, at udbyttet af denne opvarmningsform skal kunne forrente og afdrage et 20-årigt lån.

Så alt i alt finder vi i Socialdemokratiet, at det er et konstruktivt forslag, som vi kan støtte.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg er enig med den socialdemokratiske ordfører i, at det er glædeligt, at regeringen nu kommer med et udspil på det her område, men spørgsmålet er, når vi nu er ved at gøre det her, om vi yderligere kan styrke forslaget.

Altså hvorfor ikke medtage fjernvarmeområderne? Solvarme kan vel også i de her områder give et nyttigt bidrag, et meget miljøvenligt bidrag. Private boliger, skal de absolut undtages? Kunne man ikke også gøre nogle overvejelser dér?

(Kort bemærkning).

Erik Mortensen (S):

Solvarme i allerede etablerede fjernvarmeområder er sådan set ikke en umulighed, men det kommer jo an på den enkelte kommunes varmeplan. Og til spørgsmålet om, hvorvidt parcelhuse skal med, jamen det kan de jo sagtens komme, for vi har jo rent faktisk en eksisterende støt-teordning for solvarmeanlæg, 30 pct.s tilskud til anlægsudgiften, så der er sådan set ikke nogen hindringer for, at andre kan springe med på vognen her.

Det er jo nok mere et spørgsmål om en bedre teknologi på området, sådan at flere bliver fristet til at benytte sig af tilbudet. Jeg mener, at de økonomiske og de juridiske muligheder helt klart er til stede, så alle kan være med.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg kan forstå, at den socialdemokratiske ordfører ikke er afvisende, men det springende punkt er, om man med dette lovforslag ikke yderligere kunne fremme sagen. Det var sådan set det, mit spørgsmål gik på, om man ikke kunne have et lidt højere ambitionsniveau.

Helga Moos (V):

Jeg tror ikke, det er nogen overraskelse, at vi ikke kan støtte forslaget. Det fremgår af den betretning, der blev skrevet om ideen, at vi må sige fra, når opsætning af solvarmeanlæg begynder at skulle ske på grundlag af tvang og ikke på grundlag af frivillighed.

Til gengæld kan vi glæde os over, at der er kommet en anden holdning til de store solvarmeanlæg, at man vil gå ind og ophæve det loft, der er indlagt. Før var grænsen 1 mio. kr., nu ophæves den, så man ikke behøver at opdele større solvarmeanlæg, der indgår i den lokale fjernvarmeforsyning, i mindre etaper, for at man kan få tilskud til solvarmeanlæggene dér. De mindre solvarmeanlæg er faktisk gode til at fortrænge CO₂.

Så synes jeg, det er fornuftigt, at man lægger det, at der skal være en tilbagebetalingsevne, ind i lovforslaget, at besparelserne skal kunne betale investeringen over en 20-årig periode. Så man har da trods alt besluttet sig for, at det skal hvile nogenlunde i sig selv.

Så er det også fornuftigt, at der bliver lagt op til kampagner, at der oplyses om solvarme i samarbejde med forsyningsselskaberne, og jeg må sige, at den solvarmeplan, der er kommet, har vi da haft glæde af at læse. Især har vi haft glæde af solfangerproducenternes tal, der siger, at tilbagebetalingstiden efterhånden er blevet relativt kort. Deres oplysning om, hvordan man kan spare på energien, synes jeg er noget af det, der kan indgå i forsyningsselskabernes kampagne.

Der er nogle ting, der undrer. Det er, at man på den ene side siger, at det skal hvile i sig selv økonomisk over en 20-årig periode, men på den anden side så er det en økonomisk belastning for kommunerne. De kommunale udgifter til grundkapital, ydelsesstøtte og til boligstøtte og lige så de statslige merudgifter til ydelsesstøtte og boligstøtte udgør en del millioner kroner. Hvordan kan man tale om, at ting hviler i sig selv, hvis man har nogle udgifter up front? Hvem får så indtægterne i den anden ende? Lig-

ger der nogen problemer i, at nogen betaler – og det kan jeg så se skal være gennem kompensati- on fra det offentliges side – og så er der andre, der får? Bliver det så beboerne, der får?

Hvordan fremkommer den her forskel på ud- gifter og indtægter i regnskabet, når man samti- dig kan læse, at det forventes, at det skal være neutralt, når man beregner, hvem der skal have pligt til at installere de solvarmeanlæg?

Når det gælder erhvervsbyggeriet, bliver vi også, når der står, at det skal være brugerøkon- omisk fordelagtigt, nødt til at finde ud af, hvad det så er for en pris, der bliver regnet ud fra, når det gælder erhvervsbyggeriet. Har man taget højde for, at man, når man bruger energi til er- hvervsformål, så har en anden pris på energien? Er det lagt ind i de beregninger?

Fordi vi jo næsten kan forudse, at lovforslaget vil blive vedtaget, vil vi selvfølgelig gå ind og prøve at gøre det så godt som muligt. Hvis vi kan få gennemtænkt tingene, så vil vi bidrage til det, men når så det er sagt, kan vi ikke stemme for det på grund af tvangen, der ligger, og det har ikke været nogen hemmelighed.

Eva Møller (KF):

Jeg vil gerne sige, at det var med lidt sådan blan- dede fornemmelser, at jeg læste lovforslaget her, fordi det er klart, at den del af det, der handler om at udnytte de vedvarende energikilder og dermed få et bedre miljø, er Det Konservative Folkeparti naturligvis positive over for, og der- for er vi også positive over for den del af det, der handler om energisparekampagner, herunder specielt kampagner over for en bedre udnyttelse af solvarme.

Og vi er også positive over for, at man lempet støttereglerne, så det også bliver muligt for de store fjernvarmeværker f.eks. at investere i sol- varmeanlæg og i store solvarmeanlæg. Vi er me- get vidende om den gevinst, der ligger heri så- vel for miljøet som for producenterne af solvar- meanlæg, som derved får en mulighed for at drive forskning og udvikling og også på længe- re sigt får et eksportpotentiale.

Så den del af det er vi meget tilfredse med. Derimod har vi det nøjagtig ligesom Venstre, at tvangselementet er vi imod. Vi ønsker i Det Konservative Folkeparti ikke at benytte os af et tvangselement, og det har vi tilkendegivet på tidligere tidspunkter, da vi har drøftet dette her forslag og andre forslag på det energipolitiske område.

Jeg kan så også være lidt betænkelig ved selve den formulering, der ligger i, at man siger, at forslagene set over en 20-årig periode skal være udgiftsneutrale og tjene sig selv ind osv. Der har jo været andre områder på det energipolitiske felt, hvor vi har sagt, at ved at støtte en bestemt opvarmningsform fra politisk side ville det aldrig nogen sinde blive dyrere end individuel opvarmning, og vi har så set de konsekvenser, det kunne få for os, at vi efterfølgende skulle leve op til de løfter.

Jeg kan være bekymret for, hvilke konsekvenser det vil få for os her, hvis det nu viser sig, at anlæggene alligevel af en eller anden grund ikke får afdraget og forrentet lånene over en 20-årig periode. Hvad vil der så ske, og hvilke byrder vil vi pålægge et kommende Folketing? For vi må jo nok erkende, at de fleste af dem, der stemmer for lovforslaget, ikke er medlemmer om 20 år.

Men altså vedvarende energi har vores tilslutning, men tvangselementer, nej tak.

Anni Svanholt (SF):

Baggrunden for det forslag, vi her behandler i dag, er jo den beretning, som Energipolitisk Udvalg udarbejdede i juni sidste år. Den blev udarbejdet på baggrund af et beslutningsforslag fra Kristeligt Folkeparti. SF støttede beretningen, og jeg synes, det er positivt, at det resulterede i en solvarmeplan, som nu miljø- og energiministeren i samarbejde med by- og boligministeren har udarbejdet.

Og det er godt, at vi nu får lovforslaget frem. Det har været et stykke tid undervejs, men så langt så godt. For vi har jo her i Danmark besluttet os for at have et mål på 1 pct.s stigning i vedvarende energi af energiforbruget – det er det, der blev besluttet i forbindelse med »Energi 21« – og et mål på 20 pct.s vedvarende energi af elforbruget i 2003.

Det kræver jo selvfølgelig, at vi også har stærke virkemidler og incitamenter til at nå målet. Solvarme er en del af planen, men som vi ved, har solvarme slet ikke fået den udbredelse, som den faktisk skulle have. Den er faldet inden for de seneste år, og derfor er det selvfølgelig nødvendigt at iværksætte nogle nye initiativer.

Solvarme er efter SF's opfattelse en fornuftig vedvarende energikilde, der med størst fordel kan udnyttes i det åbne land, hvor man i f.eks. et halvt år kan slukke for sit fyr og så få varmt brugsvand fra solvarmeanlægget.

Hvis solvarmeanlægget kombineres med opvarmning fra CO₂-neutralt brændsel, er det jo i forhold til miljøet rigtig godt. Der må jo være et meget stort potentiale til at gøre mange huse i det åbne land rigtig grønne.

Og der er selvfølgelig ingen tvivl om, at et generelt krav til nybyggeri vil være en stærk katalysator for billiggørelse og også forbedring af solvarmeanlæg og dermed også medvirke til større udbredelse af solvarmeanlæg i eksisterende byggeri.

Vi synes, det er godt. Og det forslag, der også er med her, om, at der ikke længere skal være en grænse på 1 mio. kr. i tilskud til fjernvarmeanlæg, er rigtig godt. For der er jo en rigtig solstrålehistorie fra Ærø, hvor man har et meget stort solvarmeanlæg, som bidrager meget væsentligt til varmforsyningen, og det har vist sig at være en kombination, som man med stor fordel kan anvende andre steder, hvor man har mindre fjernvarmeanlæg, og hvor man så kan bruge solvarmen.

Det støtter vi varmt. Så vi er meget optaget af at opbygge solvarmen, og vi vil for så vidt også gerne gå videre end det ambitionsniveau, der ligger her, sådan at man også godt kunne overveje det i forhold til private. Men lad os nu få sat det her i værk.

Men jeg har et par spørgsmål. Det er vedrørende brugerøkonomien. Det forekommer, som om kriterierne er noget snævre, når man vurderer det. Der står f.eks. et sted i bemærkningerne, at hvis man har et meget effektivt olie- eller gasfyr, så vil der i almindelighed ikke være brugerøkonomi i at have solvarme. Det forstår jeg ikke helt. Et er jo, at man kan have glæde af det varme vand, men alt, hvad der bliver produceret på solvarmeanlægget i form af varmt vand, går jo lige ind i varmesystemet og kan nyttiggøres dér også.

Så jeg vil også gerne under udvalgsarbejdet diskutere brugerøkonomien og de kriterier, der skal tages i anvendelse for, hvorvidt det er fornuftigt at installere solvarmeanlæg eller ej.

Og så har jeg et andet spørgsmål. Det fremgår ikke, hvornår loven skal træde i kraft. Det fremgår, at miljø- og energiministeren fastsætter tidspunktet, men jeg kunne godt tænke mig at høre, hvilke overvejelser der er i den anledning. Jeg kan se, at det er tanken, at by- og boligministerens del vil blive iværksat i 2002. Jeg synes nok, at det er meget lang tid at vente, hvis det er tilfældet, at det først er i 2002, det hele skal træde i kraft.

Vi er jo i forvejen ret meget bag efter på det område, og det ville være passende at sætte ekstra skub i det. Men overordnet støtter vi forslaget.

Aase D. Madsen (DF):

Dette forslag bygger på beslutningsforslag nr. B 33, og i den beretning, der blev skrevet den 21. juni sidste år, var Dansk Folkeparti med i det politiske mindretal i udvalget, der vendte tommelfingeren nedad.

Som konklusion på beretningsbidraget skrev vi, at mindretallet understreger, at enhver form for etablering af solvarmeanlæg skal ske på frivilligt grundlag. Og jeg kan på Dansk Folkepartis vegne tilføje: Og uden tilskud. Og det standpunkt har vi stadig væk i Dansk Folkeparti.

Vi vil ikke være med til at tvinge erhvervsvirksomheder med stort vandforbrug, store sommerhuse, offentligt boligbyggeri og det almene boligbyggeri til at etablere solvarmeanlæg, selv om denne tvang i øvrigt kun gælder uden for fjernvarmeområderne.

Kommunerne skal derfor ud og låne mere, og boligstøtten stiger. Hertil kommer erhvervslivets byggeomkostninger, der stiger med 4 mio. kr. om året. Tillige er de økonomiske konsekvenser i forbindelse med ophævelsen af tilskudsloftet på 1 mio. kr. for de store solvarmeanlæg uoverskuelige. Så samfundsmæssigt er der altså store udgifter med dette forslag.

Men det er jo trods alt småpenge set i forhold til de 5 mia. kr., som havvindmølleprojekterne nu skal tilføres. Man græmmes, når man tænker på de økonomiske panderynker, det giver, når der via finansloven skal tilføres blot få millioner kroner på f.eks. sundheds- eller ældreområdet, men når det gælder den såkaldte miljørigtige energi, er der jo fri adgang til forbrugernes lommer.

Der står så smukt skrevet i forslaget, at der kun skal etableres solvarmeanlæg, hvor det er brugerøkonomisk. Så der skal altså tjenes ind på gyngerne, hvad der mistes på karrusellerne.

Men er det ikke korrekt, at solvarme har en meget høj skyggepris i forhold CO₂-reduktionen, og er det så et godt miljømæssigt købmandskab, som et medlem fra Ærø plejer at sige her i salen? Og er det i øvrigt ikke korrekt, at Danmarks CO₂-reduktioner er over 10 gange for dyre set i global sammenhæng? Det kunne man i hvert fald læse i ugemagasinet Industrien i sidste uge.

Men nu skal den økonomiske redningskrans altså også kastes ud til solvarmeindustrien så at sige ad bagdøren, som det er blevet gjort i stor skala i forbindelse med vindmølleindustrien. Det skulle i øvrigt ikke undre mig, om det næste tilskudsprojekt kunne gå hen og blive luftskibe, interessen skorter det i hvert fald ikke på, så vidt jeg har læst i aviserne.

Dansk Folkeparti er ikke modstander af solfangere, det kan da være en god idé at opvarme brugsvand ad denne vej, hvis solen vel at mærke skinner. Men det volder store problemer at oplagre varmen, så der skal altså også investeres flere kroner i forbindelse med forskning på dette område.

Men at lovgive om at indføre solvarmepligt selv efter nok så ædle motiver, er ikke noget, Dansk Folkeparti kan sige ja til, og det kommer vel ikke som nogen overraskelse for de tilstedeværende her i salen.

Ebbe Kalnæs (CD):

Forslaget her hedder i undertitlen i parentesens »Solvarmepligt i nybyggeri uden for fjernvarmeområderne m.v.«, og dér hopper kæden af. Solvarmepligt i den her sammenhæng er helt uden mening og helt uden formål.

Lovforslaget er skruet sammen på en sådan måde, så det er det, jeg kalder en rammelov. Det vil sige, at der er nogle rammer, som indikerer nogle veje, man kan gå, begrænser lidt, hvem det er, der er tale om, men om det er små eller store sommerhuse, eller det er det ene eller det andet, er noget, som ministeren og de teknikere, der kommer til at sidde og arbejde med det, kommer til at afgøre. Det er for løst det her, og det er i øvrigt synd for sagen.

Fru Anni Svanholt nævnte solvarme, at når der var lidt sol og lidt varmt vand, skulle det bruges, og jeg har lyst til at tilføje: uanset hvad det koster.

Det er ikke måden at gøre det på. Det er ikke måden, man med en voksen miljø- og energipolitik skal agere på. Det, man skal gøre, er, at man skal forstærke de gode sider af de udviklinger, der er i gang.

Man ved, at solvarme skal op i en anelig størrelse og skala, før der er økonomi og fornuft i det. Man ved også, at solvarme, hvis der skal fortrænges CO₂-ton til en fornuftig pris, i højere grad skal kunne holde på sin varme til lidt længerevarende brug. Nogle har nævnt Ærø, hvor jeg jo af og til kommer, og dér har vi et anlæg på 10.000 m², et på 5.000 m², og vi har lige stukket

spaden i jorden til et på 3.600 m² og en termokande på 4.000 m³.

Det har en mening, fordi det hænger sammen, der er tilskud i det endnu. Der er meget, der skal prøves endnu, men man ved allerede nu, at det hænger sammen, for det er jo ikke nogen vanskelig teknologi det her. Den vej skal man selvfølgelig.

Men man skal passe på med område 4, som det hedder, at pålægge en tvang i et område, hvor det i forvejen er vanskeligt at få tingene til at hænge sammen, et område, hvor det i forvejen somme tider er vanskeligt at få kreditforøninger til at være med, hvad enten det er offentligt eller det er virksomheder.

Jeg har før nævnt, at jeg måske godt kunne have en vis sympati for, hvis nogle laver megaluksusommerhuse ud i et område, hvor der skal netforstærkning og alt muligt til, fordi de laver en swimmingpool på størrelse med en håndboldbane, at man dér kunne sige til dem helt specifikt: Hvis I vil lave en swimmingpool derude, hvor nettet ikke kan holde til det efterhånden, så lav solvarme, venner. Altså hvis det var så specifikt lavet, kunne jeg se en vis fornuft i det. Men det her meget bløde oplæg, som gør, at man sådan stort set kan lægge ind, om et sommerhus er lille eller stort eller sådan noget, og det kan der tages stilling til en anden gang, den går ikke.

Så jeg vil sige: Jeg er meget positiv over for solvarme, og jeg er meget positiv over for, at vi gør noget ved det her, men som lovforslaget ligger nu og med de løse rammer, der er i det, kan vi ikke umiddelbart støtte det. Om der bliver nogle forhandlinger undervejs og noget mellem første og anden behandling, der gør, at vi kan finde en form, som vi kan blive enige om, skal jeg lade være usagt på nuværende tidspunkt.

Generelt mener vi, det er en god idé at arbejde med solvarme, men vi mener omvendt også, at tvang i en sag som denne her i og for sig kan være til mere skade end gavn, hvis man vil have en fornuftig udvikling på området.

Anders Samuelsen (RV):

Da den radikale ordfører ikke kan være til stede, skal jeg på hendes vegne sige, at vi i Det Radikale Venstre er tilfredse med den udformning, lovforslaget har fået.

At gennemføre en pligt til at opsætte solvarmeanlæg i visse og ganske omfattende typer af nybyggeri er miljø- og energimæssigt helt i overensstemmelse med de målsætninger om

indførelse af vedvarende energi, vi som parti har forfulgt i over 20 år.

Vi kan i denne sammenhæng ikke lade være med at nævne eventyret om vindmøllerne, dels som miljøfaktor, der måske kan være med til at redde vores CO₂-målsætninger, dels er det også blevet noget af et industrieventyr, hvor et lille land som Danmark kommer til at fylde virkelig meget på eksportmarkederne, på grund af at vi var blandt de første med en af fremtidens teknologier inden for vedvarende energi.

Om vi kan gentage den succes med solenergien, ved jeg ikke, men det er givet et meget stort skridt i den rigtige retning, vi tager med dette lovforslag, og det hilser vi velkommen.

Pligten til at sætte solvarmeanlæg på de nævnte typer nybyggeri har den begrænsning, at der efter solvarmeplanen alene skal installeres solvarmeanlæg, hvor det er brugerøkonomisk fordelagtigt. Som der står i bemærkningerne til forslaget, skal værdien af energibesparelserne som følge af anlægget være mindst lige så store som de gennemsnitlige omkostninger til finansiering og vedligeholdelse over en 20-årig periode.

Kommunerne skal administrere ordningerne. For det offentlige er udgifterne beskedne i forhold til miljøgevinsterne og den fremsynethed, vi synes forslaget er udtryk for.

Ud over de åbenbare miljøgevinster kan dette måske også blive en ny start på solenergiindustrien i Danmark.

Vi støtter forslaget.

Søren Kolstrup (EL):

Enhedslisten kan støtte det fremsatte forslag. Vi synes ikke, det er særlig ambitiøst, men det rører ikke ved, at der er blevet slået hul på bylden.

For os er det vigtigt at rette en tak til Kristeligt Folkeparti, som startede denne her debat; det var dem, der kom med et udspil, som lå meget, meget tæt på Enhedslistens politik på det her område. Det var glædeligt, det gav anledning til, at vi var nogle partier, der sammen skrev en betretning, som igen har dannet grundlag for det her udspil.

Jeg synes, det er vigtigt lige at have denne lille forhistorie med, således at de, der tænker meget på solvarme og solenergi i al almindelighed, står sammen og er med til at fungere som en drivende kraft i den politiske proces.

Når vi så ser på det foreliggende forslag, er det ganske rigtigt, som SF's ordfører, fru Anni Svanholt, sagde, at det jo er noget, der kan med-

virke til at realisere »Energi 21«, og forudsætningen for at realisere »Energi 21« er jo rigtigt nok, at man vil virkemidlerne.

Jeg vil godt understrege, at Enhedslisten er optaget af solvarme, men vi er også meget optaget af solenergi i al almindelighed, det vil sige solceller. Overalt, hvor det er muligt, håber vi at kunne kombinere de to systemer.

Der er blevet anført nogle problematiseringer af det her lovforslag, som jeg godt vil repetere, og jeg vil godt stille nogle spørgsmål til energiministeren. For det første – og jeg tror også, det var fru Anni Svanholt, der er inde på det: Hvornår skal det her træde i kraft? Vi må altså sikre os, at det sker så hurtigt som vel muligt. Hvis man taler om år 2002, så er det for lang tid. Det er det ene.

Det andet er spørgsmålet om, hvornår man skal sætte ind med solvarmen. Vi mener, det er helt oplagt, at ved større renoveringer og ved ombygninger skal vi selvfølgelig også have det her indføjet, og derfor mener jeg, at denne lille ændring skal vi have føjet til.

Så har jeg tidligere over for den socialdemokratiske ordfører anført: Hvorfor undtage private boliger?

Og endelig vil jeg godt rejse som et spørgsmål, om ikke vi nøje skulle overveje, hvad vi egentlig skal bruge pengene til. Hvorfor give tilskud til bygninger, der forpligtes, hvis man i disse bygninger, hvor der så installeres solvarme, kan opstille et – i hvert fald på mellemlang sigt – godt regnskab? Hvorfor ikke bruge tilskuddene til at lave endnu en lokkekasse, så man lokker de bygningsformer, som ikke er omfattet af en pligt?

Med spørgsmålet vil jeg godt signalere, at det er vigtigt, at vi hver eneste gang, vi afsætter midler til noget, bruger dem så fornuftigt som vel muligt.

Men i hvert fald er vi meget optaget af under alle omstændigheder at få sikret så hurtigt en indfasning af det her lovforslag som vel muligt. Vi er meget optaget af, at pligten bliver omfattet ved renoveringer, ved ombygninger, og vi vil godt være med til meget nøje at overveje, hvordan vi bruger de knappe midler, f.eks. til en ekstra lokkekasse.

Men konklusionen er klart, at vi kan støtte forslaget. Der er blevet slået hul på bylden.

(Kort bemærkning).

Erik Mortensen (S):

Kun en lille praktisk bemærkning til hr. Søren Kolstrup: Der er faktisk ikke støttekroner til de projekter, der er omfattet af lovforslaget her. Så de penge, vi har, går så til de oprindelige kendte private rundtomkring, som kan søge de 30 pct.s anlægstilskud. Der er ikke penge i det her.

Anden næstformand (Henning Grove):

Hr. Jann Sjursen som ordfører.

Jann Sjursen (KRF):

Kristeligt Folkeparti hilser det fremsatte lovforslag meget velkommen. Det gør vi, fordi vi har så hårdt brug for nye initiativer på solvarmeområdet. Det var også baggrunden for, at vi fra Kristeligt Folkepartis side i sidste folketingssamling fremsatte et beslutningsforslag om solvarme i nybyggeri uden for fjernvarmeområderne.

Kendsgerningerne dengang som i dag var, at antallet af installerede anlæg var faldet drastisk. Det er beklageligt, dels fordi solvarme også er et nødvendigt bidrag – selv om det ikke er det afgørende bidrag – i forhold til, at vi kan opnå målopfyldelsen af de nationale energi- og miljømålsætninger, dels fordi det jo er vigtigt, at en stadig større del af vores energiproduktion sker ved brug af vedvarende energikilder. Endelig mener jeg også, at man må sige, at det er beklageligt, at en ellers dygtig solvarmebranche, der har satset på denne energikilde også i tiltro til politiske beslutninger, selvfølgelig også har mærket den nedgang, der har været i antallet af installerede anlæg.

Vores forslag i sidste folketingssamling gik ud på, at man skulle have pligt til at installere solvarme også i privat nybyggeri uden for fjernvarmeområderne. Når vi tog det med – og det vil jeg godt nævne i debatten her i dag – var det jo for alvor at give et volumen til installation af solvarmeanlæg, der kunne gøre, at denne energiform kunne blive kommercielt bæredygtig, også sådan at vi rent faktisk kunne begynde en afvikling af den tilskudsordning, der nu har været i mange år. Vi finder det faktisk helt naturligt, at man på lige fod med, at man stiller krav til isolering af huse m.v., så også uden for fjernvarmeområderne stiller krav også i privat nybyggeri til, hvordan man rent faktisk får opvarmet sit brugsvand.

Jeg ved godt, at der er mange partier, der ikke kan lide den form for pligt, der kan ligge heri, men den er altså ikke for os at se så meget an-

derledes end de pligter, der i øvrigt ligger i bygningsreglementer m.v., og derfor er det for os helt naturligt, at solvarme og pligten hertil i denne her sammenhæng også inddrages i forbindelse med privat nybyggeri.

Det kunne vi desværre ikke få flertal for i Folketinget sidste år, men som nogle ordførere allerede har nævnt, blev det til en beretning fra Folketingets Energipolitiske Udvalg, hvor et flertal så kunne stå bag de principper, som også er det bærende i nærværende lovforslag.

Lovforslaget vil, som det står nævnt i bemærkningerne, få som konsekvens, at der årligt installeres 1.200 nye solvarmeanlæg, som ellers ikke ville blive installeret. Og det er bestemt et skridt i den rigtige retning og også på det rigtige tidspunkt.

Men jeg vil godt stadig væk fastholde det perspektiv, at det rent faktisk ikke er nok. Det er ikke nok i forhold til, at målsætningen må være 5.000 installerede anlæg om året, heller ikke i forhold til at nå til det tidspunkt, hvor det ikke er nødvendigt at bære installationen af solvarmeanlæg oppe med tilskud. Det er ikke nok, hvis regeringen skal leve op til sin egen målsætning herom, og at man altså frem til år 2030 skal have installeret ca. 150.000 nye anlæg.

Derfor ser jeg kun det forslag, som regeringen i dag har fremlagt, og som vi altså fra Kristeligt Folkepartis side selvfølgelig fuldt ud kan støtte, som et første skridt. Jeg må forvente, at regeringen tager nye skridt for at kunne leve op til sine egne målsætninger på dette område.

Konkret til lovforslaget vil jeg i lighed med ordførerne fra både Enhedslisten og SF – gode venner i denne her sammenhæng, også i denne her sammenhæng – sige, at vi gerne vil se på bestemmelser omkring reovering og ombygninger inden for anvendelsesområdet for loven her. Det synes jeg er et vigtigt aspekt, og det er faktisk et aspekt, som er med i den beretning, som Folketingets Energipolitiske Udvalg afgav sidste år, og som jeg ikke synes helt er reflekteret i lovforslaget på den måde, som det ellers er reflekteret i beretningen, også med de tilsagn, ministeren dér gav.

Spørgsmålet om brugerøkonomien, hvornår det er fordelagtigt at installere solvarmeanlæg, er også noget, som vi skal se nærmere på under udvalgsbehandlingen.

Endelig mener jeg også, at spørgsmålet om lovens ikrafttrædelse må finde en præcis afklaring. Vi vil også gerne her i dag bede ministeren sige nogle ting omkring det. Der er gået ca. 1 år,

siden vi afgav beretningen i Folketingets Energipolitiske Udvalg. Jeg synes ikke, vi kan vente til 2002 – hvis det er det, der er hensigten – på, at dette lovforslag bliver gennemført. Vi er bagefter allerede. Lad os få taget de rigtige skridt, som regeringen nu også lægger op til med det her forslag.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg vil gerne spørge hr. Jann Sjursen, om den drastiske nedgang, som hr. Jann Sjursen taler om i solvarmesektoren, altså dem, der laver solfangere, ikke skyldes, at det ikke hænger sammen; om det ikke skyldes, at det ikke kan bortforklares, at i en lille skala koster det 3.000-4.000 kr. at fortrænge en CO₂-ton; om ikke det er en fuldkommen vanvittig måde at bruge penge på, hvis man vil miljø; om ikke det, vi i CD normalt kalder miljømæssigt købmændskab, her virkelig er ude på kanten.

Det er ikke en afvisning af det, men samtidig vil jeg også spørge: Når Kristeligt Folkeparti argumenterer sammen med SF og Enhedslisten for at indføre tvang også i privat boligbyggeri ved nybygning og ombygning ude i område 4, hænger det så hænger sammen med Kristeligt Folkepartis holdning til regional- og landdistriktspolitik? For der er vanskeligheder derude med at få det finansieret. Der er vanskeligheder med at få kreditforeninger til at gå med til ombygninger osv. Er det måden at gøre det på, vil jeg spørge hr. Jann Sjursen.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg er selvfølgelig enig med hr. Ebbe Kalnæs i, at der er bedst miljøøkonomi i solvarmeinstallation i et storskalaanlæg, det er helt åbenbart. Men jeg er ikke enig med hr. Ebbe Kalnæs i, at det er en så koloenorm belastning for private i område 4, hvis man gennemfører det, som var intentionerne bag vores beslutningsforslag i sidste folketingsvalg.

Det siger jeg ene og alene af den grund, at vi faktisk fra Kristeligt Folkepartis side mener, at der er ganske god økonomi i solvarme, også for dem, der installerer det i privat boligbyggeri.

Vi er ikke dem, der som hr. Ebbe Kalnæs' parti mener, at det er den store dårlige forretning at installere solvarmeanlæg. Det er det ikke. Og det kan finansieres, samtidig med at man laver nybyggeri eller større renovationer, og så betyder det faktisk ikke den helt store belastning, ej

heller for private i område 4, som hr. Ebbe Kalnæs siger.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Jeg synes, at det kniber lidt med at få svar på, om det, at der har været et stort fald, er, fordi der er modvilje mod solvarme, eller det er, fordi det rent faktisk i mindre skala, pålagt enkeltbygninger osv., ikke hænger sammen økonomisk. Og om det, når vi får både et statsligt tilskud, og hvis vi af det offentlige for alvor skal ind og fortrænge noget CO₂, så ikke er at smide pengene i grams, hvis det ikke har den virkning.

Men jeg er overbevist om, at hvis der var en fornuftig sammenhæng i økonomien og investeringen, som hr. Jann Sjursen siger, så var det ikke faldet meget. For viljen til solvarme har vi jo alle sammen. Der er ingen tvivl om, at solvarme i sig selv er en fornuftig ting. Vi skal bare passe på, at vi prioriterer rigtigt, og at vi laver de rigtige proportioner.

Og når vi laver tvang i denne her sammenhæng, så vil jeg gerne spørge hr. Jann Sjursen, om ikke vi kan komme i en situation, hvor der også kan komme modstand mod solvarme ud af det.

(Kort bemærkning).

Jann Sjursen (KRF):

Jeg tror, at der er en del barrierer for solvarme, når det kommer til stykket. Arkitekterne har måske heller ikke altid været lige begejstret for at få det indpasset i forskelligt byggeri. Jeg tror heller ikke, det er alle installatører, der måske har været lige opmærksomme på det på trods af de kampanjer, der har været.

Men jeg mener altså, at der også har været en ret væsentlig barriere for at sikre, at det bliver billigere både for samfundet og for den enkelte forbruger, at der har været en modvilje i Folketinget, i regeringen for den sags skyld også, mod at træffe de nødvendige beslutninger.

Og den nødvendige beslutning er, at også privat nybyggeri er omfattet af den her pligt, som vi nu indfører i forhold til stat, amter og kommuner, i forhold til erhverv. Gjorde man det, så vil priserne falde, og det er jo det, der var filosofien bag Kristeligt Folkepartis forslag i sidste folketingssamling. Så ville man billiggøre solvarmeanlæggene, og man vil gerne kunne billiggøre det så meget, så man kan sige, at det statslige tilskud godt kunne afvikles. Og det mener jeg sådan set er et mål også i forhold til at bruge de

tilskudskroner på andre også vedvarende energikilder, som vi gerne vil være med til at løbe i gang og gøre kommercielt bæredygtige.

Kim Behnke (UP):

Når det gælder solvarme til produktion af varmt vand, ja, så ligger Danmark jo geografisk desværre ikke så godt, som vi kunne. Men alligevel har de forsøgt, der er blevet etableret, først med 30 huse, senere med 300 og et kommende projekt med 1.000 installationer jo vist, at der kan være en betragtelig økonomisk fordel på den lange sigt.

Vi har også set gode eksempler inden for det offentlige, selv om der har været meget få af dem. Jeg kan i den forbindelse nævne Augustenborg Sygehus, hvor man har installeret solfangere og opnået, at 80 pct. af brugsvandet i dag opvarmes af disse solfangere.

Lige præcis fordi vi har brug for gode eksempler, er det min opfattelse, at man i langt højere grad burde gå ind og interessere sig for større offentlige byggerier og bruge dem som udstillingsvinduer for, hvad solvarme kan. Og i den forbindelse kan det ærgre mig, at det her forslag vel egentlig ikke giver mulighed for det; hvis der på et skolebyggeri kan etableres solvarme til at forsyne skolens svømmehal, og den skole ligger i et fjernvarmeområde, ja, så kan det vel ikke lade sig gøre, for det vil man jo helst ikke være med til, selv om det i den situation også vil være sund fornuft at bruge solvarmen til at opvarme svømmehallen med.

Det er min opfattelse, at prisen i dag pr. fortrængt mængde CO₂ stadig væk er meget høj, når det gælder solvarme; men den kan forhåbentlig komme ned, hvis solvarmen bliver produktudviklet, og ikke mindst hvis man får produktionen af elementerne så meget op, at man er i stand til at få langt mere samlebandsproduktion, end man har kendt hidtil.

Når det gælder solceller, er det stadig væk fuldstændig urealistisk andet end på forsøgsbasis. Jeg glæder mig dog over, at Risø på det seneste har udviklet solceller, som er baseret på plast i stedet for på silicium, og de skulle være i stand til at omsætte op til 50 pct. af solens energi til strøm, hvor de eksisterende på siliciumbasis kun ligger nede omkring 10-15 pct. Så der er også tale om en udvikling, men jo nok stadig væk mest på forskningsstadiet.

Kigger vi så på selve lovforslaget, er det min opfattelse, at det er godt, at private huse er gle-

det ud. Og det er godt, at vægten ligger på offentligt byggeri.

Jeg mener, at det offentlige bør gå foran. Jeg mener, at det offentlige bør gå ind, når man laver arkitektkonkurrencer, når man etablerer store offentlige byggerier, hele Ørestadsprojektet derude. Ministeren kunne gå ind og forlange, at der oven på det store indkøbscenter derude bliver etableret solfangere på tagene, sådan at det er en del af betingelserne, sådan at arkitekterne tvinges til at indtænke solvarme.

Hvorfor ligger der ikke solfangere oppe på toppen af Den Sorte Diamant? I øjeblikket har man det problem derovre, at man er nødt til at have særlige gardiner for for at forhindre solen i at komme ind og få lokaletemperaturen til at blive alt for høj. Der er altså et kæmpepotentiale.

Men det er jo simpelt hen, fordi man fra arkitekternes side vægrer sig ved at bruge de her ting. Der kan det offentlige gå foran, når man laver arkitektkonkurrencer, når man udskriver konkurrencer på nye byggerier, og så sørge for, at solvarmen bliver tænkt ind.

Når det gælder bygning til erhvervsmæssig brug, kan vi godt – eller jeg kan i hvert fald godt – være lidt bekymret for, at hvis en virksomhed, f.eks. en stor vognmandsvirksomhed, overvejer, om den skal etablere sine garageanlæg i Padborg eller i Flensborg, og så får at vide, at hvis man etablerer sig i Padborg, ja, så har miljø- og energiministeren bestemt, at der skal solfangere på taget, så er jeg bange for, at det, der sker, er, at så bliver den virksomhed lagt i Flensborg i stedet for.

Derfor skal man tage vidtgående hensyn til, at de virksomheder ikke får deres projekteringsfase forlænget yderligere ud over, hvad det allerede er i dag i Danmark, men derudover, at man ikke får virksomhederne til at fravælge Danmark som etableringssted. For det skal jo typisk være meget store bygninger, for at disse solfangere for alvor kan tjenes hjem igen.

Så undrer det også mig, ligesom det undrede Venstres ordfører, at når det gælder private investeringer, beskrives det som noget, der er godt, og noget, der nemt kan tjenes hjem igen. Men når det er i det offentlige, bliver det beskrevet som værende en udgift. Det må være de samme økonomiske regler, der gælder for offentligt som for privat i den her forbindelse.

Men min opfordring skal være, at vi under udvalgsarbejdet faktisk får styrket den del af forslaget, der drejer sig om at kunne lade det offentlige gå foran, for vi har brug for, at der er

nogle pilotprojekter, der viser, at det her kan gå hen og blive en succes på den lange sigt.

Og så glæder jeg mig også til at høre, om ministeren kan løfte sløret for, hvor langt det nye projekt med de 1.000 husstande er nået.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg vil gerne rette en personlig tak til ordføreren for Frihed 2000. Jeg synes, det i meget høj grad var en smuk tale, og især glædede det sidste mig, at den offentlige sektor skal gå foran, netop f.eks. inden for solvarme; det kunne jo også være inden for en lang række andre af livets og samfundets områder.

Tak for de ord, hr. Kim Behnke.

Miljø- og energiministeren (Svend Auken):

Jeg tror, man må sige, at hr. Behnke i alle henseender, også når det drejer sig om energipolitikken, er løsgænger. Men det er jo et løsgænger, der bruges absolut fornuftigt, og ofte er jeg enig med hr. Behnke, men det har jeg lovet ham ikke at gentage for mange gange.

Men jeg er ligesom han af den principielle opfattelse, at når det drejer sig om miljø, når det drejer sig om de her ting, som er pionerteknologier, bør den offentlige sektor være spydspids. Offentlige indkøb osv. skal ikke kun gå efter, hvad der er billigst, men også efter at understøtte, at skabe et marked for fremtidens produkter. Det tror jeg er en helt rigtig tankegang.

Må jeg i øvrigt sige tak for modtagelsen af forslaget. Der står et solidt flertal bag forslaget, og det er jeg selvfølgelig glad for.

Jeg vil gerne tilslutte mig det, hr. Kolstrup sagde til Kristeligt Folkeparti. Jeg synes, det var godt, man tog initiativet sidste år, og vi har arbejdet på at få det til at lykkes. Og jeg er enig med de ordførere, der har sagt, at det her jo er ét skridt, men der er mange andre skridt, der skal tages for at nå vores målsætninger på området vedvarende energi.

Jeg glæder mig dog over, at Danmark her virkelig er et foregangsland. Ikke bare overholder vi kadencen i »Energi 21« med hensyn til udbygning med vedvarende energi. Vi overgår den, vi overgår den klart, og vi høster ikke bare betydelige miljømæssige gevinster, vi høster også betydelige gevinster med hensyn til den fremtidige forsynings sikkerhed og med hensyn til arbejdspladser, eksportmuligheder osv.

Prisen falder og falder hele tiden, og derfor har fru Aase D. Madsen naturligvis grundlæg-

gende uret i sin argumentation her i dag, men jeg synes ligesom ikke, det her forslag er det rette sted at tage denne mere principielle diskussion.

Hr. Erik Mortensen siger, at det er velvalgt at satse uden for de kollektive forsyningsområder, og jeg er enig med ham i, at det er her, man skal sætte ind i første omgang. Man kan godt overveje, synes jeg, tanken om offentligt byggeri på andre områder, hvor det giver mening, men lad os diskutere det under udvalgsarbejdet.

Jeg synes egentlig meget godt om mange af de ting, fru Helga Moos sagde, og som senere blev fulgt op af fru Eva Møller. Jeg synes, det var positive og interessante betragtninger og relevante spørgsmål. Jeg skal nok prøve at besvare i hvert fald et par af dem og skal gerne vende tilbage og besvare de øvrige spørgsmål.

Men så blev jeg jo overrasket til sidst, da fru Moos så sluttede alle de pæne ord med at sige: Men jeg stemmer imod. Så sad jeg og tænkte på, hvad det var, der gjorde det. Det er ordet pligt. Pligt er nu sådan et ord, at hver gang man bare bruger det, også selv om det er det offentlige, man pålægger pligten, så kan selve ordet pligt fremkalde så mange negative følelser hos borgerlige mennesker, at det får dem til at reagere. Ord som borgerpligt, værnepligt får det til at grøsse i en borgerlig tankegang, forstår jeg.

Vi må finde nogle andre ord end pligt, hvis vi skal have de borgerlige med til at gøre noget i det her land. Pligt, det tænder; pligt og ansvar, det kan man ikke bruge. Jeg kunne ikke høre andet. Vi har jo netop undtaget det private byggeri. Det er jo det offentlige og det offentligt støttede byggeri, som vi holder os til. Men pligt er, forstår jeg, et ord, man skal undgå. Det har en så pejorativ ladning i forhold til en borgerlig tankegang for de tre store borgerlige partier, at skal vi have dem med, skal vi undgå det her. Jeg har noteret mig det. Jeg har noteret mig det. Nu skal det vel så hedde værneoption eller noget andet. Jeg ved ikke, hvad man kan finde ud af at kalde det i fremtiden, når selve ordet pligt er uforeneligt med en liberal, konservativ tankegang. For der var jo ingen argumenter.

Derimod var der nogle interessante og relevante spørgsmål. Vi har jo et godt samarbejde, og selv om der er ord, der får fru Moos til at stejle, som vi har været letsindige nok til at tage med i vores forslag her, så vil vi selvfølgelig gerne fortsætte dialogen undervejs i udvalgsarbejdet.

Når der er brugerøkonomi i det, er det selvfølgelig med de tilskud, der gives. Der gives tilskud til det private byggeri, og der gives tilskud via de forskellige offentlige støtteordninger til det almennyttige byggeri. Det er derved, der kommer brugerøkonomi i det, og det er derved, der er en sammenhæng, altså over til det offentlige, der jo ikke får tilskud. Derfor er forretningen ikke så god for det offentlige; dér er der faktisk en udgift knyttet til det.

Et af problemerne med solvarme, og hvorfor det ikke er blevet mere udbredt, er jo, at til trods for mange gode anstrengelser har vi ikke haft et tilsvarende teknologisk gennembrud på det her område, som vi eksempelvis har haft på vindområdet. Det får ikke mig til at opgive, men det får mig til at sige, at vi må fortsætte bestræbelserne og håbe på, at vi på et tidspunkt får en større konvergens mellem, havde jeg nær sagt, fossilt fremstillet energi og så energi fremstillet på basis af solen, sådan at vi får en større harmoni her.

Jeg siger tak til fru Svanholt – vi har jo lavet det her sammen. Det er dejligt at se, at vedvarende energi virkelig blomstrer i Danmark på den måde, jeg nævnte før. Fru Svanholt spurgte: Hvornår skal det her træde i kraft? Flere andre var inde på det samme. Vores tanke er, at det skal træde i kraft i år, og vi regner med, at det træder i kraft den 1. oktober. Der kan vi nå alle vejledninger osv. Så det træder altså faktisk i kraft i år.

Fru Svanholt beder mig om at overveje andre skridt. Lad os endelig diskutere det videre. Det var også et tema i både hr. Kolstrups og i hr. Sjursens indlæg, som jeg hørte det i dag, og jo altså også i hr. Behnkes indlæg her til sidst. Lad os endelig tage den diskussion.

Jeg er enig med hr. Anders Samuelson i at betone værdien af vedvarende energi. Det giver god mening på lang sigt, og det her er ikke kun et spørgsmål om miljø. Det er også et spørgsmål om forsyningssikkerhed. Og det er et spørgsmål om den udnyttelse af egne ressourcer, som jeg tror bliver en meget vigtig del af konkurrenceevnen i fremtiden.

Allerede nu har vi jo set, hvordan vindmølleindustrien er blevet Danmarks tredjestørste industri med tusindvis af arbejdspladser, en eksplosiv stigning i eksporten og gode muligheder. Og vi ser, at med hensyn til havvindmøllerne, hvor vi jo lægger op til, at det skal være et åbent marked, der skal producere, går prisen nedad i forhold til konventionelt fremstillet strøm,

navnlig hvis man i konventionelt fremstillet strøm indregner alle miljøomkostningerne, eksempelvis alle omkostninger ved at skrotte atomkraft, alle omkostninger ved at skrotte kulraft og alle omkostningerne med hensyn til affald, hvor problemerne ikke er løst på atomkraftområdet, og alle omkostningerne fra kulraft og olie osv. med hensyn til luftforurening.

Hvis man regner alt det ind, og det bør man jo gøre i en retvisende sammenligning mellem priser på det ene område og på det andet område, tror jeg på sigt, at vedvarende energi bliver absolut konkurrencedygtig.

Jeg siger tak til partierne for modtagelsen af lovforslaget og håber, vi får vedtaget det her forslag, og at vi kan bruge det som udgangspunkt for en fortsat drøftelse.

(Kort bemærkning).

Ebbe Kalnæs (CD):

Selv om vi har en lang dag for os, kan jeg nu alligevel ikke nære mig, når miljøminister Svend Auken taler om pligt på den måde, ministeren taler om pligt på.

Pligt er en udmærket ting. Jeg blev også lidt forvirret, for da ministeren talte om de tre store borgerlige partier, så troede jeg et øjeblik, at jeg hørte med. Så talte jeg efter; det gør jeg vistnok ikke alligevel.

Det afgørende er, at når vi taler om pligt i denne her sammenhæng, er pligt en overordentlig god ting. Det er jeg ikke i tvivl om at borgerlige partier i al almindelighed synes.

Når man taler om pligt i denne her sammenhæng, vil jeg gerne sige, at vi ikke har haft pligt til at stille møller op, og vi har ikke haft pligt til så meget andet i denne her sammenhæng. Og pligt kan i denne sammenhæng gøre, at man ikke tænker sig om, pligt kan i denne sammenhæng for nogle, der er lidt religiøse, og som har et godt teoretisk udgangspunkt, bruges til at sætte ting i gang, som ikke nødvendigvis hænger fornuftigt sammen.

(Kort bemærkning).

Søren Kolstrup (EL):

Jeg takker ministeren for de besvarelser, han kan med, men jeg tror, det er vigtigt lige at få endnu to forhold afklaret.

Af den gode beretning, som Kristeligt Folkeparti, og jeg havde nær sagt solvarmepartierne stod bag – til og med Enhedslisten – fra juni 2000, fremgik det klart, at vi var enige om, at der

skulle installeres solvarme i forbindelse med renovering og ombygning.

Derfor synes jeg, det er vigtigt, at ministeren får givet tilsagn her fra talerstolen om, at den lille mangel, der er i bemærkningerne, bliver rettet op, om vi kan få sikret, at beretningens ord fra juni 2000 om, at solvarme også skal føres ind som pligt i forbindelse med renovering og ombygning, kommer med. Det er det ene.

Det andet er, om ministeren vil være med til mere præcist at overveje, om vi ikke også i fjernvarmeområder, f.eks. på skoler, som der blev nævnt, en lille badeanstalt ved en skole, et svømmebassin, kan indføre en pligt.

Endelig vil jeg gerne kvittere for to ting, dels at ministeren siger oktober i år, dels også ordet forsyningssikkerhed. Det er et rigtig godt ord. Og tænk sig, om ministeren også huskede at bruge langsigtet forsyningssikkerhed, når vi diskuterer Nordsøen og den oppiskning, der finder sted dér af gasoppumpning i et væk.

(Kort bemærkning).

Anni Svanholt (SF):

Også jeg vil gerne sige tak for de positive svar fra ministerens side. Jeg synes, at det lover godt for det videre arbejde, at vi også godt kan gå længere end det, der ligger på bordet her.

Jeg har i særlig grad hæftet mig ved det, ministeren sagde om det offentlige, at det offentlige byggeri kunne komme ind i billedet, hvor det giver mening at gøre det. Og lad os så se på, om man kan udvide området her yderligere.

Med hensyn til ikrafttrædelsesdatoen synes jeg, det lyder rimeligt, at det bliver den 1. oktober. Det er i hvert fald et fremskridt. Jeg håber også, at vi eventuelt kan inddrage det med større renoveringer.

Jeg glæder mig også ligesom ministeren over det, der er opnået på vedvarende energi-området, og jo i særlig grad vindkraften. Det skyldes det, vi har aftalt i elreformen, hvor det jo ser ud til, at det overgangsår, som vi i SF lagde meget vægt på at vi fik i 1999, virkelig har båret frugt på alle måder, og det er vi glade for. Men vi skulle jo gerne fortsætte succeserne også på andre områder, og forhåbentlig kan solvarmen også blive en succes.

(Kort bemærkning).

Eva Møller (KF):

Jeg vil da også gerne takke ministeren for et meget engageret og på visse områder velvilligt svar og bare sige, at der er mange glæder ved at være

konservativ. Jeg har også nogle glæder ved at være konservativ, som Folketingets to største partier slet ikke har, nemlig den, at i Det Konservative Folkeparti har vi ikke nogen forudfattede ismer af nogen art; vi tager pragmatisk stilling fra sag til sag. Så dette, at et lovforslag er fremsat af Socialdemokratiet eller såmænd sågar Enhedslisten vil ikke på forhånd få os til at tage afstand fra det.

Så vi tager heller ikke afstand fra forslaget på grund af ordet pligt. Jeg tror faktisk endda, jeg sluttede min ordførertale med at sige nej tak til tvang og ikke til pligt. Jeg vil da gerne sige til ministeren, at vi er store tilhængere af varmepligt i Det Konservative Folkeparti, men deri kunne jo også sagtens ligge en frihed til selv at vælge varmekilden, og det er det, vi går ind for.

Jeg troede egentlig også, at ministeren og vi var enige om, at vi i dette land havde undervisningspligt, men ikke skolepligt. Jeg vil da gerne tilføje, at på mange områder var det måske en god idé – for vi er jo også tilhængere af demokratiet – at nøjes med ordet ret. Vi har jo stemmeret og taleret, ikke stemmepligt og ikke talepligt, selv om man af og til i nogle forhandlinger kan føle, at der er politikere herinde, der mener, de har talepligt.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Det Energifpolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

5) Første behandling af lovforslag nr. L 153: Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Pant- og retursystemer).
Af miljø- og energiministeren (Svend Auken).
(Fremsat 1/2 2001).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Martin Glerup (S):

Verdens bedste retursystem for øl- og sodavandsemballager bliver endnu bedre, når Folketinget har vedtaget lovforslaget om pant- og retursystemer, som vi behandler nu.

Effektivisering, smidiggørelse samt bedre miljø og arbejdsmiljø er nøgleord. Effektiviseringen opnås, fordi den meget store majoritet af bryggerier, læskedrikfabrikanter og repræsentanter for den danske detailhandel er gået sammen om en fælles løsning. Den forudsætter, at alle producenter og alle importører får pligt til at være tilsluttet det fælles system og bidrage økonomisk til ordningen.

Et producentejet selskab, Dansk Retursystem A/S, skal tage sig af samtlige opgaver med etablering og drift af pant- og retursystemet. Effektiviseringen vil blive muliggjort via modernisering af butikernes modtagefaciliteter. Der gives tilskud til tiptopmoderne modtageautomater og modtageanlæg til ca. 2.000 butikker landet over. Det samlede investeringsbehov ved udbygning af modtagefaciliteterne i butikkerne vurderes af bryggerierne og dagligvarehandelen at være ca. 250 mio. kr.

Lovforslaget giver mulighed for, at dagligvarebutikkerne kan få økonomisk godtgørelse for den indsats, der ligger i at håndtere emballagerne.

Det er ud fra såvel forurenere betaler-princippet som producentansvarsprincippet korrekt, at producenter og importører er økonomisk ansvarlige for håndtering og genanvendelse af emballagerne i forhold til de omkostninger, som producenten eller importøren belaster systemet med.

Samtidig har samfundet af hensyn til miljø- og naturressourcer interesse i, at der sker så stor genanvendelse og dermed fremkommer så få affaldsmængder som muligt.

Forbedringen og effektiviseringen vil slå to fluer med ét smæk. Omkostningerne til sortering af flasker vil falde, og de mange, som til daglig arbejder i butikernes flaskeafdelinger, vil få bedre arbejdsbetingelser, og de vil få et bedre arbejdsmiljø.

Butikkerne kan som omtalt få økonomisk godtgørelse for deres sorteringsarbejde, og der kan opkræves gebyrer for alle emballager til øl og læskedrikke, som sælges på det danske marked. Gebyret går direkte til effektivisering af det nuværende pant- og retursystem og kan finan-